

Vår saksbehandler: Avdeling for fagopplæring, Stine
Viddal Øi

Vår dato:
14.02.2018
Vår
referanse:
2018/12979

Deres dato:

Deres
referanse:

Referat fra rådsmøte torsdag 7. desember – møte 7/2017

Sted: Utdanningsdirektoratet
Kl. 12.00-16.00

(Fellesdel med andre faglige råd fra kl. 10.00-11.15 (lunsj 11.15-12.00) – se eget program)

	Fra arbeidstakersiden	Fra arbeidsgiversiden
Deltakere	Håvard Galtestad, YS Ole Christian Foss, Handel og Kontor (møter fast frem til 1. mars 2018) Christian Danielsen, Fagforbundet	Leif Aasum, Spekter Frode Vikhals Fagermo, KS Janicke Stople, NHO Transport Jon Anders Hesby (vara)
	Fra skoleverket/skoleeier	Andre organisasjoner
	Erik Lysenstøen, Utdanningsforbundet Solveig Eldegard, Utdanningsforbundet Jørund Bjølverud, Skolenes landsforbund Jan Tvedt, KS Tove Karlsrud, KS	Philip Vogsted, Elevorganisasjonen (vara)
	Meldt forfall	Utdanningsdirektoratet
	Madeleine Fallang, Elevorganisasjonen (vara møter) Peter Hansen, Norsk Transportarbeiderforbund (vara kunne ikke møte) Marit Nilsen, Norsk Arbeidsmandsforbund (vara kunne ikke møte) Anne Røvik Hegdahl, Virke Runar Karlsen, NHO Service	Stine Viddal Øi Bente Heian (sak 47.7.17)

Dagsorden for møte i Faglig råd for service og samferdsel 7/2017

Sak 0 EGEN AGENDA I AUDITORIET KL. 10.00-11.15

Sak 44.7.17 Godkjenning av innkalling og dagsorden, og referat fra forrige møte

Sak 45.7.17 Orienteringssaker

Sak 46.7.17 Innspill til høring – forslag til endringer i privatistordningen for programfag på yrkesfag v/Solveig Eldegard

Sak 47.7.17 Høring – vurdering av behov for yrkesfagspesifikke deler i læreplanene i norsk, engelsk og samfunnskunnskap

Sak 48.7.17 Godkjenning av søknad om fylkesbesøk 2018

Sak 49.7.17 Organisering av arbeidet med læreplasser og praksisplasser

Sak 50.7.17 Yrkesfagenes år 2018

Sak 51.7.17 Evaluering av fellesdel av rådsmøter

Sak 52.7.17 Eventuelt

Sak 53.7.17 Forslag til dagsorden på neste rådsmøte

Sak 44.7.17 Godkjenning av innkalling og dagsorden, og referat fra forrige møte

Vedtak:

Innkalling og dagsorden og referat godkjennes.

Sak 45.7.17 Orienteringssaker

- **Skoleringsseminar for nye rådsmedlemmer**

Christian Danielsen, Erik Lysenstøen og Frode Vikhals Fagermo deltok på seminaret, og ga en kort orientering i rådsmøtet.

Sekretariatet ga uttrykk for å vurdere å ha flere fellessamlinger for rådsmedlemmene. Rådsmedlemmene som deltok oppfordrer flere til å delta. Det er en fin arena til å bli kjent med direktoratet og andre rådsmedlemmer.

Gjennomgang av case var nyttig, særlig med tanke på forankring i organisasjonene. Hele direktoratet står til disposisjon for de faglige rådene. Materiale fra seminaret er planlagt lagt ut på hjemmesidene til de faglige rådene. Fagansvarlig følger opp dette.

- **Status for tilbudsstrukturen**

Fortsatt ikke fastsatt. I Stortingets spørretime onsdag 9. november uttalte vikarierende kunnskapsminister Henrik Asheim at «han tar sikte på å fatte beslutning om endringer i den yrkesfaglige strukturen tidlig i 2018.»

Det kom innspill om at det er særlige utfordringer med søking til neste skoleår i påvente av fastsettelsen. Med bakgrunn i at service og samferdsel er blant utdanningsprogrammene der det er foreslått mest omfattende endringer, ble det fremmet ønske om å ha et møte med KD å utdype og understreke tidligere uttalelser.

Vedtak

Fagansvarlig undersøker mulighetene for et møte med KD vedrørende tilbudsstrukturen.

- **Statistikknotat**

Fagansvarlig orienterte. Det kom to innspill til lærekontraktstatistikken for yrkessjåførfaget: Det er mangel på bussjåførlæringer, og elever som ikke har fylt 18 måneder på lærlingkontrakt til de fyller 18.

Statistikkgrunnlaget vil oppdateres jevnlig og fagansvarlig oppfordrer rådet til å komme med innspill og ønsker fortløpende.

- **Yrkessjåførutdanningen**

- **Bekymringsbrev om redusert utstyrstilskudd til landslinjene**

Erik Lysenstøen utarbeidet et utkast som ble justert etter innspill fra Jørund Bjølverud og Janicke Stople. Brevet ble oversendt Kunnskapsdepartementet 9. november 2017. Rådet har ikke mottatt svar fra departementet, og landslinjene er ikke omtalt i budsjettavtalen av 22. november 2017 mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Vedtak:

Arbeidsgruppen følger opp svaret på brevet fra Udir om avklaring rundt rammer for kjøreopplæringen.

- **Status for avklaring rundt rammer for kjøreopplæringen**

FRSS sendte brev til Udir 25. januar 2017 angående et behov for avklaring rundt rammer for kjøreopplæring etter en henvendelse fra Vegdirektoratet. At saken ikke har blitt behandlet frem til nå skyldes en intern svikt i Udir. Fagansvarlig har vært i et internt møte med representanter fra Juridisk avdeling og avdeling for læreplanutvikling, og det utarbeides nå et formelt svar til rådet. Foreløpig har juridisk avdeling uttalt at dette først og fremst er en sak mellom fylkeskommunen som skoleeier, lærebedriften og Vegvesenet, og at kjøreopplæringen er detaljregulert i yrkessjåførforskriften.

- **Endringer i yrkestransportforskriften** v/Erik Lysenstøen
Det er nå Vegvesenet som forvalter ordningen. Tidligere måtte du ha gått gjennom vgs. eller følge kurs hos enkelte private tilbydere. Nå er det ikke krav til opplæring, men avgjørende at du består en eksamen ved Vegvesenet. Rådet foreslo å holde et øye med hvordan dette utspiller seg.
- **Utdanningsstøtte til bussjåførutdanning** v/Janicke Stople

NHO Transport har jobbet med rekrutteringsbehovet i transportbransjen med utgangspunkt i et dokumentert kunnskapsgrunnlag. Resultatet er at det i statsbudsjettet for 2018 er foreslått å gi lånekassefinansiering til bussjåførutdanning for voksne.

Det kom et forslag fra et rådsmedlem om en Lærlingplassgaranti for de som velger å ta bussjåførutdanning gjennom videregående opplæring, og se nærmere på voksne lærlinger.

Sak 46.7.17 Innspill til høring – forslag til endringer i privatistordningen for programfag på yrkesfag v/Solveig Eldegard

Utdanningsdirektoratet forbereder en høring med forslag til endringer i privatistordningen i programfag på yrkesfag. Før forslaget sendes på høring ønsker direktoratet å informere faglige råd om høringsutkastet.

Direktoratet ønsker å publisere høringen så snart som mulig og ber derfor om at saken tas opp på rådsmøtene 6. og 7. desember 2017. Saken blir presentert på fellesdelen av rådsmøtene. Eventuelle tilbakemeldinger gis innen 11. desember 2017.

Solveig Eldegard innledet, og mente dette var en positiv og viktig høring for elever som er rammet av den nåværende ordningen.

Rådet kom med flere innspill til høringsutkastet:

- Det oppleves som noe uklart hvorvidt dette gjelder vanlige/rene privatister. Det er viktig å tydeliggjøre at dette gjelder elever som følger et vanlig skoleløp og har fått IV, ikke vanlige/rene privatister.
- Det bør gjennomgående presiseres hvilke forskrifter som omfattes av endringene og hva endringene innebærer i praksis, og for hvem. Det er vanskelig å forstå hvilke «nivåer» som endres i forskriftene og hvordan dette vil harmoniseres mellom læreplanene.
- I del 6 virker eksempelet å være likt som i nåværende ordning, og det er generelt vanskelig å forstå hva den faktiske endringen blir.
- Gjennomgående bør formuleringen endres fra i «noen fag» til «samtlige fag», dersom det er samtlige fag det gjelder.

Forslag til vedtak

Rådet godkjenner innspillene. Solveig Eldegard får fullmakt av rådet til å sammenstille disse sammen med innspillene som kom i rådsmøtet, i samarbeid med fagansvarlig. Fagansvarlig sender innspill til direktoratet innen fristen.

Sak 47.7.17 Høring – vurdering av behov for yrkesfagspesifikke deler i læreplanene i norsk, engelsk og samfunnskunnskap

Utdanningsdirektoratet ba arbeidsutvalgene (AU) i de faglige rådene om innspill til utkast til høring om behov for yrkesfagspesifikke deler i læreplanene 8. november 2017. Bestillingen hadde svært kort frist. AU sendte direktoratet svar 15. november 2017.

Bente Heian fra avdeling for læreplanutvikling orienterte. Hun beklaget den korte fristen som ble gitt til AU, med bakgrunn i mange parallelle prosesser i forbindelse med fagfornyelsen.

Høringsfristen blir 20-25. februar, og Bente Heian oppfordret rådet til å legge til kommentarer i høringssvaret.

Under presentasjonen ble forsøk på Sam Eyde vgs. nevnt, der engelskfaget har blitt gjennomført på Vg1 og norskfaget på Vg2. Det kom da innspill om at tilsvarende ordninger kan være utfordrende for osloskolene, med bakgrunn i en stor andel minoritets elever som trenger all den norskundervisningen de kan få.

Forslag til vedtak

Rådet avventer behandling av saken til endelig høringsfrist er satt. Fagansvarlig spiller inn til direktoratet at rådet ønsker at fristen blir etter neste rådsmøte 28. februar.

Sak 48.7.17 Godkjenning av søknad om fylkesbesøk 2018

Hensikten med fylkesbesøk er dialog mellom rådene og fylkeskommunene om utfordringer i utdanningsprogrammet. Rammene for fylkesbesøkene er ikke fastsatt i retningslinjene, men har tidligere vært gjennomført med inntil to overnattinger.

Sekretariatet er opptatt av å fordele eventuelle fylkesbesøk på flere fylker for å unngå at flere faglige råd besøker det samme fylket. Vi ber derfor om at de råd som ønsker å søke om fylkesbesøk vurderer flere fylker. Vi ber om at eventuelle søknader med budsjett oversendes sekretariatet innen 1. januar 2018.

AU har utarbeidet en søknad om å gjennomføre fylkesbesøk i 2018. Fylkesbesøket er planlagt gjennomført 4-6. juni 2018 og reisemålet er Hedmark.

Innspill i rådsmøtet:

- Jørund Bjølverud har allerede tatt kontakt med noen relevante aktører i området
- Det kan være interessant å besøke Elevorganisasjonen i Hedmark
- Prøvenemnder i tilknytning til Høgskolen i Innlandet

Vedlegg: Søknad fylkesbesøk 2018

Vedtak

Rådet godkjenner søknaden, men legger til at «Høgskolen i Innlandet har et samarbeid med Hedmark fylkeskommune om kompetanseutvikling for prøvenemndsmedlemmer som det kan være interessant å se nærmere på.». Fagansvarlig sender inn søknad innen fristen.

Sak 49.7.17 Organisering av arbeidet med læreplasser og praksisplasser

AU ba hvert rådsmedlem undersøke hvordan organisasjonen de representerer følger opp samfunnskontrakten, og arbeider med læreplasser og praksisplasser generelt.

Rådsmedlemmene la frem sine funn i rådsmøtet:

Fagforbundet: Jobber med Samfunnskontrakten blant annet via Y-nemder lokalt. Det jobbes også aktivt via lokale fagforeninger. Fagforbundet tar dessuten inn lærlinger selv

KS (skoleeier): Vest-Agder: Følger i hovedsak opp den nye regionale samfunnskontrakten. Fylkeskommunene jobber også opp mot Y-nemnda. Er ikke i mål enda. Oslo (sendt fagansvarlig per e-post, da rådsmedlemmet måtte dra tidlig):

Spekter: Tett dialog opp mot LO. Stolte over å ha klart målet i samfunnskontrakten. Internt jobbes det med Møteplass for lærlingebedrifter.

Utdanningsforbundet: Unio har ikke en egen strategi, men jobber med enkeltsaker. Organisasjonen har selv lærlinger, og dette promoteres opp mot medlemmer. Lærere som er medlemmer er sterkt involvert i YFF, og sånn sett involvert i formidling av læreplasser. Jobber for å være representert i Y-nemnda, og er representert i noen fylker.

KS (arbeidsgiver): Vedtak på Landstinget om å anbefale to lærlinger per 1000 innbyggere. 7 prosent har 3 eller flere lærlinger, så det er et stykke igjen.

YS: Har samlinger mellom de som sitter i faglige råd og Y-nemnder. I dette forumet stilles det spørsmål om hva en kan gjøre. Jobber for å få flere representanter inn i opplæringsnemnden.

Elevorganisasjonen: Lærlingplasser og yrkesfagene er blant de viktigste politiske sakene i organisasjonen. I den forbindelse jobbes det for lovfesting av rett til lære plass. Det jobbes også med å få inn flere med yrkesfag i organisasjonen.

NHO Transport: NHO har skrevet under på avtalen, men samtidig er problemstillingen motsatt for vår bransje. For Akershus har for eksempel SOTIN på vegne av operatørene signert avtale på at de tar imot alle busslærlinger som kan fremskaffes. NHO Transport jobber med å sikre promotering av bussyrket på kommende «Ta utdanning»-messer i 2018. Lærlingklausulen er en aktuell problemstilling innenfor statlige kontrakter.

Handel og kontor: Bruker ikke begrepet samfunnskontrakten. Jobber med å vri bedrifter innen «fagvarer» til å ta inn flere lærlinger. Organisasjonen kan gjøre mer for å ta inn lærlinger selv. De jobber for spesielt med å få de riktige medlemmene inn i lokale prøvenemnder.

Virke: Jobber generelt mye med lærlinger, men det har ikke vært undersøkt direkte i organisasjonen i forkant av rådsmøtet.

Vedtak

Foreligger ikke

Sak 50.7.17 Yrkesfagenes år 2018

I forslaget til statsbudsjett, Prop. 1 S (2017-2018), står det at Kunnskapsdepartementet vil støtte planleggingen og gjennomføringen av yrkesfagenes år i 2018. Formålet med yrkesfagenes år er å bidra til oppmerksomhet om og økt status for fagopplæringen. Yrkesfagenes år skal arrangeres i samarbeid med WorldSkills Norway og partene i arbeidslivet. Utover dette er det lite tilgjengelig informasjon om hva yrkesfagenes år kommer til å innebære.

AU ba hvert rådsmedlem undersøke hvordan organisasjonen de representerer forholder seg til yrkesfagenes år.

Rådsmedlemmene la frem sine funn i rådsmøtet:

Fagforbundet: Planlegger promotering av yrkesfagenes år.

KS: Har kommet kort i planlegging. Skal ha et møte med WS denne uken. Blir tatt opp på neste samling for medlemmene.

Spekter: Har ikke jobbet mye opp mot dette. Men organisasjonen har knyttet kontakter med en busslærling som er aktuell i Yrkesfagenes år.

Utdanningsforbundet: Har planlagt ulike aktiviteter som setter yrkesfagene i fokus og har møte med WorldSkills Norway i desember.

YS: Skal ha et møte med WorldSkills Norway i desember.

NHO Transport: Har så langt ikke foretatt seg noe i forbindelse med yrkesfagenes år. WorldSkills tar hovedsakelig for seg innendørsfag, men det har vært arrangert egne norgesmesterskap og europamesterskap for sjåførere.

Elevorganisasjonen: Arrangerer fag- og yrkesopplæringskonferansen 1-2. februar, og har kick-off med WorldSkills Norway 1. februar.

Handel og kontor: Yrkesfagenes år er foreløpig ikke et tema i organisasjonen.

Vedtak:

Foreligger ikke

Sak 51.7.17 Evaluering av fellesdel av rådsmøter

I denne oppnevningsperioden har det kommet en ny ordning der den første seansen av rådsmøtene er felles for de rådene som har møter samme dag. Hensikten med fellesdelen er å sikre dialog mellom de faglige rådene og med utdanningsmyndighetene. I etterkant av hvert møte evaluerer sekretariatet fellesdelen, og rådet har mulighet til å komme med innspill til denne evalueringen gjennom fagansvarlig.

Det ble åpnet for en diskusjon i rådet om hvordan mener fellesdelen fungerer, og om det er ønskelig å foreta endringer i ordningen.

Innspill fra rådet:

- Fellesdelen bør ikke være mer omfattende enn nødvendig. Kan begrenses til en time. Bedre lengde i dag enn ved forrige rådsmøte
- Hvis informasjonen likevel må gis, så kan det like gjerne gjøres felles, men det er viktig at det er relevant for alle. Frem til nå har ikke all informasjonen blitt oppfattet som like relevant for alle rådsmedlemmene
- Det ble uttrykt skepsis rundt hvorvidt fellesdelen er en god arena for spørsmål og diskusjon. Dette stjeler mye tid, og det er ikke nødvendigvis de rette stemmene som når frem. Det kan være bedre å ha diskusjon i mindre grupper i andre settinger. Det kan være hensiktsmessig å ha supplerende arrangementer i tillegg til fellesdelen (som for eksempel skoleringsseminaret)
- De som innleder må være tydeligere på hva innlegget gjelder og hvordan rådet skal følge opp

Vedtak

Fagansvarlig tar rådets innspill videre i sekretariatets evaluering.

Sak 52.6.17 Eventuelt

Sak 53.6.17 Forslag til dagsorden på neste rådsmøte

- Søknad om ekstramøter

AU oppfordrer rådet til å komme med ytterligere innspill til saker frem til neste planlagte AU-møte 7. februar 2018.